

Větvičky

Na hlavě sochy poskakuje kos a žlutým zobákem ťuká do její svatozáře.

Na náměstí, v socialisticky působícím koloniále, stojí u kasy Julie a vedle ní, s rukama v kapsách, Daniel. Prodavačka se podívá na dvě láhve vína, flašku griotky a dvě krabičky cigaret.

„Občanky máte?“

„Jasně.“

Dan, kterému je devatenáct, jí strčí doklad skoro až pod nos.

„A slečna?“

Julie přešlápne na místě. Neví, co říct. Je jí šestnáct, a to teprve chvílku.

„Proč ona? Však si to kupuju já.“

Prodavačka chce něco namítnout, ale za Julii s Danem se postaví postarší muž v rybářské vestě.

„Julie? Jsi to ty? Můj bože, ty jsi vyrostla! Jsi u babičky?“

„Dobrý den, pane... hm... pane Lorenc.“

„Je to už doba,“ zasměje se muž a zamrká na prodavačku. „Co se děje, Viktorie?“

Oslovená se pousměje, mávne rukou a namarkuje všechny láhve.

„Tak pozdravuj babičku!“ volá ještě rybář a už cinknou dveře a jdou k autu.

„Do háje, to je fakt díra!“ zasměje se Dan. „Jak se tu všichni znají! A vzpomenou si na tebe i po takové době... Teda... kdys tu byla naposledy?“

„Nevím. Jako malá. Nesnášela jsem to tady.“

Kolem auta obchází policista.

„My už jedem!“ hlásí Dan už zdálky.

„Tady bys neměl stát, mladej. Ani takhle na blikačky.“

„No jo, však už jedem.“

„Počkat... nejsi to ty, Julie?“

„Hm, jo.“

„Patricie neříkala, že tu budeš na prázdniny.“

„Ne, jsem tu jenom na chvílku.“

Strážník se na chvíli dívá lesklýma očima.

„A přijde Patricie večer do sboru?“

Julie pokrčí rameny a muž se zasměje. S mávnutím je propouští a Dan se pak za volantem nemůže přestat smát.

„Jste tu jako jedna velká rodina. To spolu chodí zpívat do kostela?“

„Jo. A dej pokoj.“

„Taky jsi tam zpívala?“

„Ne, ty blbe. A dej pokoj!“

„Hele, není to ten kostel?“

Projíždí kolem největší budovy vesnice, barokního kostela zasvěceného sv. Vítovi. Před jeho vraty se schází hlouček lidí, z nichž někteří mají v ruce hudební nástroje.

„Kytary a kostelní sbor? Sakra, to tu je absolutní zapadákov! Nemrač se... Však v tom je ta romantika. Kolem samé lesy. Jsem rád, žes to takhle vymyslela... Dívej, můžu to píchnout sem?“

Dan zaparkuje v prašné uličce, hned vedle sochy, z níž poděšeně odletí kos. Ke konci vsi zbývá jen pár starodávně působících chat.

„Co je to za svatého?“

Julie se podívá na sochu.

„Svatý Vít. Tak se jmenuje i ten kostel. O tomhle svatém jsme se tady učili i ve škole...“

„Cože? Tu je škola?“

„Vesnická malotřídka,“ ušklíbne se Julie. „Jenom čtyři třídy. Ale jako nevím, proč tenhle svatý... Má tu, myslím, ještě někde další sochu.“

„A co je tohle? To je z té vaší malotřídky?“

Vedle sochy svatého Víta je nástěnka plná obrázků malovaných temperami. Na všech z nich jsou kýčovití andělíčky s trochu zneklidňujícími obličejí.

„Asi jo. Tak pojď.“

Drží se za ruce a jdou až k poslední chalupě, kde přelézají plot.

„Není to divné, vkrádat se takhle do chalupy své babičky?“ nadhodí Dan, zatímco si oprašuje kalhoty.

„Patricie ani není moje babička. Teda je... nevlastní. Matka od otčíma.“

Julie se kouše do rtu, když prochází po zahradě a vybavují se jí vzpomínky.

„Stejně to je divné,“ řekne a otočí se k Danovi. „Že se ptal, jestli přijde do sboru. To neví, že je Patricie v nemocnici? Přece ji ještě nepustili.“

Dan pokrčí rameny.

„Třeba neví, že tam je.“

Jde blíž k Julii a obejmě ji kolem pasu.

„Takže tady na to nevzpomínáš ráda?“

Dívka se mu vyprostí, chvíli ještě bloumá okolo, a nakonec zůstane teniskami stát přímo v jahodách. Vybaví si scénu, kdy se jako dítě vyšourala z chalupy, aby pomohla babičce skrčené nad záhonem. Patricie ani nevzhlédla, jen na ni zavrčela a z toho hlasu jako by kapal jed: „Co mi tu chceš být co platná, takhle v žabkách? A s mobilem v ruce? Zkažené ovoce!“

Julie si už tehdy byla jistá, že poslední slova se vztahují k ní.

„Ne. Všichni říkali: prázdniny u babičky, na vesnici, to je nejlepší. Ale já jsem sem jezdila jako za trest. Byla jsem asi městské dítě. Nebo nevím... prostě to nefungovalo. Ani z jedné strany.“

„Ale na dnešek to bude ideální!“

„Když už máme to výročí...“ usměje se Julie.

Před vstupem do tichého vnitřku se naposledy otočí.

„Vlastně tady byla pořád, na těch záhoncích,“ řekne tiše. „Říkala, že se tu stará o zemi, protože pod ní jsou její kořeny. A že se k těm kořenům chce vrátit.“

„To zní divně.“

„No jo.“

Podívá se na obzor. Načervenalá oblaka plují podél zalesněných kopců. Padá večer.

„Takže tady?“

Dan jde k oknu, které se skřípěním otevře. Sundává z ramenou tašky, ale Julie ho zastaví.

„Ne, v obýváku být nechci.“

Sklouzne očima po všech vyšívaných dečkách, rurálních křivkách těžkých křesel a zaprášených parketách. Nakonec pohledem spočine na starém houpacím křesle.

„Tam vždycky seděl. Erich.“

„Děda?“

„Hm.“

Julii přejede mráz po zádech a dopne si mikinu až ke krku.

„Co se děje?“

„Nic... Víš, vždycky jsem z něho měla strach. On jenom seděl v tom křesle. Nikdy snad s Patricií ani nemluvil, nebo teda neviděla jsem je u toho. Ale ona stejně říkala, že ho miluje.“

„A proč tě tak děsil?“

„To ty oči. Měl je tak propadlé a strašně temné. A lícní kosti. Já nevím. Vypadal jako zombie. Jako zombie z devatenáctého století.“

Dan se rozesměje naplno, ale Julie jen chladně a koutkem úst.

„Tak pojd' vedle,“ řekne Dan a nadhodí si přezku tašky na rameni.

„Tady je to lepší.“

Julie se otáčí v starožitné kuchyni. Jediný trochu modernější je v ní plynový sporák, který Patricii kdysi vnutili Juliini rodiče. Odvezli tehdy starou pec na polínka do starého železa a ona je za to teď vděčná, protože všechny ty staré věci jako by ji omračovaly svou pamětí, sahající do temné minulosti. Sporák je teď jedinou spojnici se světem dneška.

Tedy, než Dan vybalí notebook, projektor, repráky a album plné blu-ray disků. Julie otevírá a nalévá víno, potom si zamyšleně sedne a sleduje svého přítele, rozmotávajícího klubka kabelů.

„Vždycky mi pak vynadali, když jsem s Erichem nechtěla být v jedné místnosti. Prý: běž za dědou, vždyť je to tvůj děda, bla, bla, bla. Já vím, že za to nemohl, jak vypadal. Ale kolem něho byla taková... já nevím, zvláštní atmosféra. Pak umřel a Patricie se začala chovat ještě divněji a říkat ještě divnější věci. A pak jsem jednou udělala scénu a oni se všichni pohádali a...“

„A od té doby jsi tu nebyla?“

„Chm.“

„Tak na to už nemysli.“

Brzy oba pookřejí. Baví se, vtipkují, cinkají o sebe starými sklenicemi z broušeného skla. Dívají se na film a pořád popíjí. Společně vaří na plynovém sporáku, pak jdou ven na cigaretu a mnou si přitom ruce, jak se k večeru silně ochladilo.

„Ve vzduchu je tak vlhko,“ poznamená Dan. „A podívej na tu mlhu.“

Jedinou opravdu viditelnou věcí v noční mlze je pouliční lampa. Ta je ale až o jednu zahradu dál, a ještě za košatým stromem, proto z ní příliš světla k nim na zápraží nedopadá.

„Tak pojď. Kdo by čekal, že bude taková zima.“

V kuchyni večeří a dívají se na další film. Projektor rozzáří ztemnělou místnost svými paprsky a veselá komedie ji naplní smíchem. Julie má prchavý pocit, že je někde úplně jinde, na místě, kde se cítí dobře a jehož je přirozenou součástí.

Po filmu se muchlují na starém kanapi, přes které hodili deku. Julie se cítí stále vzrušenější. Možná to je už ta správná chvíle... Správná chvíle, aby...

Od schodiště se ozve rachot, Julie v úleku kousne Dana do rtu a spadne z pohovky.

„Au!“

Vstanou a pohlédnou ke dveřím.

„Co to bylo?“ řekne ona stísněně.

Vstoupí do chodby se schodištěm k pokojům v prvním patře.

„Tady se to vysypalo,“ ukazuje Dan na malý přístěnek, v jehož otevřených dveřích leží motyky a další zahradní náčiní.

„Jen tak, samo?“

Dan se sehne. Na zemi je pár tmavých kapiček, nejspíš krve. Když je sleduje, dojde k napůl sněžené myši. Nakonec se prstem dotkne chomáčku dlouhých šedých chlupů v koutě.

„Žije tu kočka, no. Jedla myš a zavadila o dveře. Podívej se, takové nic z lehkých prkýnek.“

Napřímí se, jako by rozlouskl nevyřešitelný případ.

„Že by si Patricie pořídila kočku?“

„Může být toulavá. Vkradla se sem, když byla tvoje babička v nemocnici.“

„No, tak jo.“

Julie zívne a zachvěje se.

„Je tu fakt zima. Měli bychom zapnout kotel.“

„Zapnout?“

„Jo, naštěstí nemusíš štípat dříví,“ ušklíbne se dívka. „Je tu plynový kotel. Prý, aby Erich nemusel topit dřívím. Jako by někdy vylezl z toho křesla... No, mělo by to být tady.“

Vstoupí do malé místnosti, které dominuje velký válec kotle. Zapnou ho a za chvíli slyší jeho temně dunivý zvuk. Julie k němu přitiskne ucho a dlaň. Má pocit, jako by z hlubin slyšela něco jako slova ve zcela neznámém jazyce a přeřikávána tak hlubokým hlasem, že jsou cítit víc v kostech než sluchem.

„Když Erich umřel,“ řekne Julie pozvolna, „tak Patricie říkala, že žije dál. V tom domě, ve zdech, pod podlahou, v tom kotli... Děsila mě ta myšlenka. I proto jsem dělala scény.“

„Páni, začínám si připadat jak v nějakém hororu,“ zašklebí se Dan, zívne a přitulí se k Julii. „A víš, co v hororech většinou udělají všichni ti fešáci, než je někdo zabije? Odvedou si do postele tu největší kočku. A to budeš asi ty...“

Se smíchem jdou do schodů. A nahoře, v roubeném podkroví, na posteli s načechranými péřovými dučnamy, se to poprvé stane a Julie je ráda, že to bylo zrovna s ním. I samotný dům se vším, co si k němu kdysi přidala její vystrašená dětská obrazotvornost, jí náhle přijde méně nepřátelský.

Než usnou, dostanou chuť na víno, a Dan jde pro něj do kuchyně. Částečně kvůli rozvrzanému domu samotnému, částečně kvůli tomu, co sám předtím říkal u kotle, na něj dolehne podivná tíseň. V kuchyni se zastaví a poslouchá. Venku mlátí větve do plotu. Cvrčci se ozývají od rybníka. Ve stěnách chalupy praská a dunění plynového kotle se občas jakoby přeladí na jinou frekvenci.

A za oknem je silueta.

Dan strne. Neví, co má dělat. Přistoupí blíž, ale už nic nevidí. Vypadalo to jako muž. Muž s kloboukem. Ale už je to pryč a možná to byl jen pouhý klam. Přece by však měl jít na verandu. Jen aby se přesvědčil. Uchopí kliku a v tu chvíli jej zalije hrůza. Neví proč, snad kvůli podivnému teplu, které v ní cítí, ale intuice mu říká, že kliku někdo drží i z druhé strany. Jestli stiskneš, ucítíš to! Tu sílu člověka, který by tu vůbec neměl být. Neotevírej!

Pustí kliku a téměř hned se mu uleví. To jen pracuje mozek! Je vyděšený ze tmy. Radši se rychle vrátit do postele...

Později se probouzí Julie. Dívá se chvíli na neklidně spícího Dana a pak z podkrovního okna. Nejdřív venku nevidí nic. Potom začne v mlze rozeznávat postavy a má pocit, že se všechny pomalým krokem scházejí k jejich chatě. Chce vykřiknout, ale v tom vstává z postele podruhé. Dívá se znovu z okna a nevidí už nic, jen to tlumené světlo lampy z ulice. Byl to tedy sen.

Chce znovu usnout, ale v tom se ozve z přízemí rána. To už je vzhůru i Dan.

„Co to bylo?“ zašeptá Julie.

Dan chvíli koupá do tmy.

„No jo! Okno. Otevřel jsem v obýváku okno.“

„To je tam otevřené celou dobu?“

„Hm, asi jo. Skočím tam.“

„Půjdu s tebou.“

Jdou do obýváku, ve kterém je na pozdní léto až absurdní zima. Dan zavře okno a promne si zmrzlé ruce. Julie pozoruje ve tmě utopené křeslo, ve kterém jako by opět seděl Erich a očima, které jsou nade vši pochybnost plné zla, se zavrtával přímo do její duše.

„Pojďme zas do poste...“ začne Dan, ale náhle zmlkne. „Slyšíš to?“

„Co? Nestraš mě!“

„Slyšel jsem kroky. Asi v chodbě.“

„Kočka?“

„To těžko.“

Dan vezme od krbu těžký pohrabáč.

„Jdu tam.“

„Počkej, nechci tu být sama.“

V chodbě jsou pořád vysypané motyky. Myš mezitím zmizela, takže se pro ni zatím nespátřená kočka musela vrátit. Jinak je všude zas ticho, jen kotel si dál bručí svou mantru.

„Byly to lidské kroky.“

„Hele, Dane, je to tu strašidelné a dost jsme toho vypili...“

„Cítím se úplně střízlivý!“ odsekne jí. „Nezdálo se mi to!“

„Tak pojď do auta. Pojedem pryč.“

„Hm.“

Dan zkoumá stěny a nalezne škvíru. Strčí do ní pohrabáč a otevře něco, co vypadá jako tajné dveře.

„To vede do sklepa?“

„Ne, do sklepa se jde z druhé strany domu. Teda, aspoň myslím. Dane, to se mi nelíbí. Zavři to. Pojd', odjedeme. Jestli se ti to fakt nezdálo, jak říkáš...“

„Pst,“ sykne Dan, který je náhle jako v hypnóze, když fascinovaně zkoumá tajný vchod, za nímž začínají křivé schody dolů. „Mám pocit, že dole něco slyším. Jako hlasy, nebo co.“

Položí nohu na první schod.

„Nechod' tam!“

„No jo,“ otočí se Dan, jako by se probral. „Vypadnem.“

Chce se vrátit, ale podklouzne mu noha a on s rachotem spadne ze schodů dolů. Z pohledu Julie to vypadá, jako by jej tma pod ochozenými schody sama vtáhla do své hloubky.

„Dane!“

Žádná odpověď.

„Dane!“

Srdce jí buší.

„Dane... Jsi tam?“

Rozsvítí v mobilu svítilnu a jde dolů. Schody končí brzy a ústí do malé místnosti se stěnami z režného zdiva.

„Žiješ?“

Dan se zakucká a posadí.

„Nezranil ses?“

„Asi ne. Sakra. Jen jsem si vyrazil dech. Dobrý...“

Oba se postaví a otočí ke schodišti.

„Jdeme pryč,“ řekne Julie skoro prosebně, ale v tu chvíli jí Dan silně stiskne ruku.

Nad schodištěm teď stojí rozložitý a zcela nahý muž. Prsty na konci velkých rukou se mu svírají jak klepeta a kolem pasu mu visí tukové faldy.

„Pryč!“ sykne Dan a táhne Julii hlouběji do sklepa.

Proplétají se labyrintem chodeb a místností, až narazí na další schody, pod nimiž jako by tma byla ještě hustší, zima krutější a vzduch zatuchlejší.

„Musíme tam,“ sykne Dan a otočí se.

„Jde za námi?“ řekne Julie stísněným hlasem.

„Nevím. Pojdme.“

V druhém podzemním patře projdou dvěma prázdnými místnostmi, v té třetí je však zasáhne velmi silné aroma smrkových šišek, drceného jmelí, čerstvé hlíny a schnoucí smůly. Jsou v čemsi, co tvarem

připomíná kapli, a to včetně bizarní karikatury na lomené oblouky pod stropem. Všechny stěny, strop i podlaha jsou však plné smrkových větví se stále zelenými jehličkami, jimiž se proplétá jmelí.

„Co to má být?“ vydechne Dan a oba se zastaví v němém úžasu, jako by zapomněli na muže, před kterým utíkají.

Z pod podlahy se ozve zvuk, který ze všeho nejvíc připomíná bučení krávy. Je táhlý, žalostný a ve sklepení hrozivý svou zjevnou nepatřičností. Julie se přitiskne k Danovi a zavře oči. Když je zase otevře, spatří v koutě z dřeva vyřezávanou sošku.

„Co to je?“ otočí se Dan tím stejným směrem a vede tam Julii za ruku.

Vidí necelý metr vysokou sochu muže, jehož oděv vyděšené Julii připomene obrazy, které kdysi viděla ve foyer Národního divadla v Praze. Muž ztvárněný soškou má ježaté kníry a před hrudí si drží velký džbán. Působí, jako by nesl víno na hostinu, ale zároveň je na něm cosi nesmírně výhružného. Na podstavci sochy je špatně čitelný nápis.

„Suantovitus,“ přečte přiškrceným hlasem Julie a v tu chvíli oba mladé lidi popadnou mnohé nahé paže.

Tisknou je k zemi, kopou je do boků, do ledvin a do žeber. Nemají sílu se bránit. Julie vidí, jak jí někdo rozbil mobil. Nemají sílu ani prosit, ani naříkat. Je jim strháno oblečení a přes oči dostanou šátky. Takto oslepené, nahé a zbité je vedou nesčetné ruce chodbou a po schodech o patro níž.

Když Julii sundají šátek a ona dokáže po chvíli prohlédnout závojem hrůzy, všimne si, že je v další svatyni, tentokrát však mnohem větší a zdobenější. Po sloupech se mezi jehličím táhnou dlouhé girlandy, mezi nimiž stojí všichni účastníci čehosi, co vypadá jako podivná bohoslužba. Lidé jsou buď nazí, nebo oblečení do pracovních oděvů. Jako by zrovna přišli od řezání dříví nebo roubování větví. Přes obličej mají všichni velké masky ze svázaných větvíček, pouze s otvory na oči a ústa. Přesto přes větvíčky pozná několik lidí z vesnice. Lidí, které znala už jako malé dítě a kteří znali ji.

„Pane... Lorenc?“

Muž je stále v rybářském, ale jeho přátelskost je pryč. Ani jí neopětuje pohled, jen hledí kupředu, jako by si nemínil nechat ujít jediný moment z toho, co se tam má brzy odehrát. Kousek od něj stojí ta prodavačka z koloniálu, větvíčkovou masku přes tvář, obnažená prsa pomalována barevnými hlinkami. Za ní je policista, který se ptal, jestli Patricie přijde do sboru.

„Dane,“ řekne Julie a ucítí, jak jí po tváři tečou slzy. „Dane? Žiješ?“

Podívá se na ni nepřítomným pohledem.

„Dane, já tu nechci umřít. Co budeme dělat?“

Někdo do ní dloubne špičkou nohy, aby zmlkla. Přes usazené oči pozoruje velké kotle s uhlíky, které žhnou u oltáře ze dřeva a paroží, na kterém je znovu, tentokrát formou reliéfu, zobrazen muž se džbánem. Za oltářem je jeho další dřevěná socha, tentokrát větší než dospělý člověk, takže se její vrcholek noří do tmy. Přesto je však po chvíli poznat, že v této verzi má pohanské božstvo čtyři hlavy, každou s jiným výrazem: dvě mírné a dobrotivé, dvě hrozné a trestající.

Něco se začíná dít. Napětí jako by dosáhlo vrcholu a na něm se zlomilo. Vesničané začínají mručet v jakémsi starém jazyce a kývat se na místě. Nejstatnější muži vlečou před oltář žalostně bučícího srnce

se zlámanýma nohama. Utrpení nebohého zvířete projede Julií jako nůž. Zasmítá sebou a pocítí nový přívál slz. A novou vlnu bezmoci.

„Dane!“

Mladý muž se na ni podívá zcela odevzdanýma očima. Pak je oba upoutá nově příchozí. Vedle srdce se objeví zatím nejpodivnější muž. Je velmi statný a s širokými rameny, zároveň však jakoby nesmírně vyschlý a pokroucený. Jeho mléčně bílé oči jako by nikdy neviděly světlo dne. Kolem krku mu chrastí náhrdelníky z kostí a symbolů zapomenutého náboženství. Roztáhne ruce, načež všichni zmlknou a Julie si uvědomí, že jde o velekněze.

„Svantovíte, panovníku našich otců a našich matek a vladařů a všeho živého...“

Kněz odříkává slova, při kterých všichni sklánějí hlavy, velmi hlubokým hlasem, který jako by Julii drásal svým zvukem mysl i tělo. Dívka si pomyslí, že kněz nepatří mezi vesničany a že nejspíš nikdy v životě neopustil labyrint sklepení.

„Živiteli naší země, tvůrce vláhy a pletači kořenů, ze kterých vyrůstáme a k nimž se navracíme.“

Kněz pokyne rukou a vesničané začnou změněnými hlasy mručivě zpívat. Muž se chvíli kolébá, chrastí svými náhrdelníky a pak znovu promluví.

„Svantovíte, udrž nám naše domovy, chraň naše životy, naši krev a naše duše.“

Jedna z vesnických žen začne nešťastně kvílet. Kněz k ní přistoupí, uklidní ji dotykem na čelo a vrátí se k chabě zmítajícímu srdci, kterému zajede prsty proti směru srsti.

„Nedej našim plodům, aby je zkazil čas, nenech základy našich domů zetlít a zaniknout.“

Lidé se kývají stále rychleji, jako by se dostávali do extáze. Kněz má rozšířené zorničky i nozdry a přebírá od jednoho z mužů ruční pilku. Stále pokračuje v litanii.

„Svantovíte, pohostinný pane, šlechtný vévodo, přijmi naši prosbu a přijmi též tuto oběť.“

Přiloží pilku k parohům. Julie má pocit, jako by se srnec díval přímo na ni a zvláště se mu přitom leskly oči. Když mu začne kněz zaživa řezat parohy, jako by Julii prostoupil čirý pocit zla. Nikdy neslyšela tak nešťastný a pekelný zvuk, jako nářek toho trpícího zvířete, který jí omračuje mysl a zastavuje dech.

„Přijmi bolest a strach této bytosti. Přijmi oči, krev, kosti a srdce zvířete.“

Odlomí parohy, převezme jiný nástroj a vydlobne srdci oči. Teprve potom jej dlouhou mačetou podřízne. Horká krev utýraného zvířete z kropí podlahu svatyně a stojícím v prvních řadách šplíchne na holé prsty u nohou. Kněz vloží srnčí bulvy do úst, rozžvýká je, polkne a pokračuje dál.

„Svantovíte, věčný králi jara, léta a podzimu, ochraňuj předky v zemi, i ty, kteří ještě chodí po povrchu...“

Kněz vkládá parohy do připravené čelenky, kterou si usazuje na čelo. Silní muži zatím zvedají Julii s Danem, kteří nejsou schopni se bránit, a vlečou je k oltáři. Teprve teď si Julie všímá, že za oltářem je asi metr a půl široká propast, která vede do vlhce páchnoucí tmy. Srnčí tělo sebou ještě cuká, když jej tam svrhávají. Nedůstojnost zacházení s právě zemřelým tvorem, i to, že jej zřejmě vesničané nepoužijí na maso, jen umocní závrať a znechucení, jež sevřely Julii žaludek.

„...a přijmi, náš pane, bolest a strach této bytosti. Přijmi oči, krev, kosti a srdce člověka.“

Ostrý zahnutý nástroj, jen krátce nažhavený nad uhlíky, zasyčí, když vnikne Danielovi do očního důlku. Nelidský křik utiší velká ruka a další paže jej podepřou, když se mu podlomí kolena. Julie nemá sílu se zmítat, ale zvrací si před nohy, přímo na podlahu lesknoucí se krví zvířete. Se strašným zvukem vyjme kněz i druhé mladíkovy oko a zakrvácené dlaně ukáže lidem, kteří se opět rozezpívají.

„Patricie!“ zaduní kněz jako pohřební zvon. „Pojď mezi nás!“

Julie sleduje, jak zpoza plenty vystupuje její nevlastní babička, celá nahá, s nepřítomným pohledem, vrásčité tělo pomalované rituálními znaky. Vezme si od kněze oči a s nechutným zvukem je skousne. Pohlédne na Julii.

„Sprostě ses mi vkradla do domu,“ řekne dutým hlasem. „Do domu, ve kterém nejsi už vítaná. Jsi zkažené ovoce! Všichni jste zkažení!“

Kývne na kněze, který se přiblíží k Julii, v níž se smísí odpor se zoufalou touhou žít, vytrhne se mužům, klopýtne a i s Danem se zřítí do propasti.

Pád se zdá dlouhý, ale dopadnou do měkkého. Julie si ohmatá údy. Cítí bolest snad v každém svalu. Vstane. Dlouho se namáhá se skoro bezvládným Danem, kterému mezi zuby uniká tiché syčení bolesti. Konečně jej zvedne a opře o stěnu. Zkusí se nadechnout, ale vzduch je horký, těžký, plný silného zápachu tlení a skoro nedýchatelný.

„Musíme jít! Prosím.“

Dan neodpovídá.

„No tak! Pojď!“

Vlečou se tmou. Jsou v jeskynním tunelu a až po kolena se brodí mazlavou hustou tekutinou, která se lepí k obnaženým nohám. Občas sebou Julie, do níž je zaklesnutý Dan, zděšeně trhne, jak se jí o lýtko otře něco dlouhého, slizkého a zjevně živého. Do tmy občas svítí tlející dřevo, fosforeskující houby nebo hmyz podobný světluškám.

Nestihnou zastavit nad další propastí, do které se v lepkavém vodopádu dere hustá černá kaše, kterou se brodili. Když po delším čase opět vstanou, jsou už od tekutiny úplně celí.

„Julie?“

Dívka se cítí na smrt vyčerpaná.

„Dane?“

„Už nechci jít dál.“

„Musíme!“

„Julie?“

„No co?“

„Pojď sem. Jsi tu?“

Obejme ho a málem se k sobě přilepí. Na tváři se jí břečka mísí se slzami.

„Bude to dobré, Dane. Musí tady být cesta ven. Tak pojď!“

Po chvíli kolem opravdu začíná přibývat světla. Je to ale velmi nepřírozený, tmavě zelený svit. Místo jeskynních zdí jsou všude husté pletence kořenů. Zdá se, že je nejtenčí šlahouny spoutávají a snaží se jim zabránit v chůzi dál, zatímco z tlustších kořenů se ozývá hluboké dunění. A všude kolem jsou zvláštní živočišné zvuky, jako by se propadli do útrob samotné hladové Země.

„Někdo tam je!“ sykne náhle Julie, kterou k nevydržení tíží skoro bezvládný Dan.

„Cože? Kdo?“

„Erich,“ oduší dívka a zastaví se.

Kořeny se rozestoupí a z nich vystoupí její nevlastní děda. Působí jako tehdy, když se houpával v křesle a ona se ho tolik bála. Hluboké oči, které viděly peklo. Ostré lícní kosti. A teď navíc zelené žilky pod napjatou kůží.

Stojí před sebou dlouho. Pak Erich vycení zuby a začne ohromnou silou trhat Danovi z hrudi žebra, která s velkým praskáním okamžitě mezi silnými hnědými zuby drtí. Julie křičí a snaží se mu Danovo tělo vytrhnout, ale z toho, co byl její přítel, je za chvíli jen kůže, z níž se sypou orgány.

Julie jej s hrůzou pouští a náhle nesmírně lehká utíká jiným směrem. Šlahouny ji drásají do hloubky na rukou, na hrudi i v obličejí. Nohy má pokryté krustou bláta a krve.

Konečně ucítí vzduch. Cesta ven! Vysmekne se kořenům a pohlédne vzhůru velmi úzkým skalním komínem, na jehož vrcholku vidí malou blankytnou tečku. Cesta zpět na povrch! A už je tam krásné ráno! Začne se drát vzhůru. Několikrát musí zhluboka vydechnout, aby se protáhla příliš úzkými místy. Vždy, když už si myslí, že se zasekla a že už se neprotáhne, uslyší zase pod sebou tlumené dunění a zvuky praskání kostí. Vyždímá ze sebe veškeré rezervy síly.

Konečně! Protáhne se úzkým otvorem a zdvihne na kolenou uprostřed nádherné a rozzářené louky. Ale tohle není vesnice... Rozhlíží se. Tráva vůbec nepřipomíná travu, jakou zná. Není možné, aby byla kdekoliv blízko vsi. Musí být zcela jinde. Nebo jindy.

V dálce se pálí ohně a vzduch je plný omamné vůně pálících se klacků, kůží a masa. Julie už nemá sílu utíkat a jen sleduje, jak se k ní blíží zářící postava muže v oděvu z pláten a s korunou z kostí. Drží v náruči velký džbán.

„Svantovít! Svantovít!“ sílí skandování a kolem nich se dělá kroužek z lidí, nebo spíš ze stínů, které dříve byly lidmi.

„Svantovít,“ řekne Julie zcela zlomeně a obří bytost jí zcela bez námahy vnoří prsty do hrudníku, aby je pak vytáhla, tlukoucí srdce v dlani.

Dívka ještě vidí, jak ždímá krev, z níž se sytě kouří, do svého džbánu.

„Svantovít, Svantovít!“ zní hlasy na okraji vyhasínajícího vědomí.

Na hlavu sochy svatého Víta opět přistane kos a zaťuká do ní zobákem.

Na nástěnce přibyla nová kresba andělů: vypadají jako dva milenci, kteří neutekli svému osudu.